Klapalekiana, **29**: 25-36, 1993
ISSN 1210-6100

Faunistické síťové mapování listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) *Československa - výběr výsledků získaných v létech 1989 - 1990

Faunistic grid mapping of Czechoslovak Scarabaeoidea (Coleoptera) - selected results obtained in 1989 - 1990

David KRÁL[1)] & Jan VITNER[2)]

[1)]Katedra zoologie Univerzity Karlovy, Viničná 7, CZ-128 44 Praha 2

[2)]Česká společnost entomologická, Viničná 7, CZ-128 00 Praha 2

Faunistics, grid mapping, Coleoptera, Scarabaeoidea, Bohemia, Moravia, Slovakia

Abstract. New faunistic data of 60 scarabaeoid (Coleoptera) species from the former Czechoslovakia obtained from 63 private and museum collections are presented. Some details on biotops and habitats are mentioned. A supplement to the Check list of Czechoslovak Scarabaeoidea based on this material bringing changes in regional occurrence of 14 species is published.

V této zprávě předkládáme nejzajímavější část údajů z výsledků nashromážděných během prvních dvou let mapování prováděného v rámci faunistické sekce ČSE. Uvádíme především nálezy druhů vzácných v celém Československu, popřípadě v Čechách, na Moravě nebo na Slovensku, a dále druhů, jejichž rozšíření je u nás zatím známo jen fragmentárně nebo které se v současné době stávají stále vzácnějšími (část A). Údaji o 14 druzích doplňujeme díky novým poznatkům Seznam československých listorohých brouků (Král 1989). Proto, že práce je též doplňkem tohoto seznamu (viz část B), publikujeme i některé staré nálezy.

U vzácných druhů uvádíme všechny získané recentní údaje ne starší než přibližně 20 let. Při výběru údajů o výskytu druhů s málo známým rozšířením (pokud jsme těchto údajů získali větší počet) se s ohledem na možný rozsah práce omezujeme většinou na nálezy z oblastí, z nichž ten který druh dosud nebyl znám, nebo na prezentaci vlastních sběrů.

Děkujeme všem kolegům, kteří nám pro náš příspěvek poskytli údaje ze svých sbírek (jmenovitě jsou uvedeni v Seznamu sbírek), dále pak pánům Miroslavu Mikátovi (MHK) a Jiřímu Rejskovi (PMP) za umožnění studia materiálu v muzejních sbírkách. Zvláštní dík patří panu Pavlu Šrůtovi (Praha) za společnost a pomoc při terénních akcích a za přenechání vlastního materiálu, dr. Ivanu Sucharovi (Praha) za determinaci rostlin a dr. Iljovi Okálimu (Bratislava) za informace o B. Drexlerovi.

ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY

- zkratky částí zemí: b. - borealis, c. - centralis, m. - meridionalis, occ. - occidentalis, or. - orientalis
- číslo v závorce za názvem lokality představuje číselný kód faunistického čtverce (částečně viz Novák 1989)
- latinské rodové označení zvířete (např. *Bos*) znamená, že druh byl nalezen v jeho trusu
- veškerý uvedený materiál determinovali nebo revidovali autoři
- k označení sbírek používáme zkratky (viz Seznam sbírek) např.: SB = collectio Stanislav Bečvář, Suchdol n. Luž.
- není-li uvedeno nic dalšího, znamená: sbíral S. B. a materiál je uložen v jeho sbírce
- zkratky označující země v části A i v doplňku (část B) Seznamu československých listorohých brouků (Král 1989) jsou tytéž jako v citované práci: B - Bohemia, M - Moravia, S - Slovakia, + - druh více než 30 let (k roku 1988) nedoložen, ? - údaj nejistý, nutno ověřit, . - údaj na základě autory revidovaného materiálu, ext - druh podle názoru autorů vymizel.

*Vzhledem k tomu, že mapování je koncipováno pro celé území bývalé federace, užíváme zde termín Československo a v témže smyslu obraty "u nás", "na našem území" apod., i když tento státní útvar již neexistuje.

SEZNAM SBÍREK A JEJICH ZKRATKY

SB - Stanislav Bečvář, Suchdol n. Luž.
RB - Roman Borovec, Nechanice
JB - Jiří Brestovanský, Neratovice
KČ - Karel Černý, Kralupy n. Vlt.
ZČ - Zdeněk Černý, Mírovice
RČ - Radek Červenka, Praha
PČ - Petr Číla, Praha
LD - Ladislav Daněk, Nymburk
TD - Tomáš Doležal, Praha
RD - Radek Dunda, Praha
LE - Ladislav Ernest, Nymburk
JF - Jan Farkač, Praha
VH - Václav Hanzlík, Neratovice
OH - Oldřich Hovorka, Praha
IH - Igor Hrozinka, Praha
AC - Arnošt Christoph, Kadaň
OJ - Oldřich Jakeš, Brno
SJ - Stanley Jakl, Praha
EJ - Emil Janata, Domažlice
MJ - Miroslav Janata, Praha
IJ - Ivo Jeniš, Náklo
JJ - Josef Jurčíček, Praha
FK - František Kantner, Lipí u Českých Budějovic
OK - Oldřich Kapler, Praha
K - p. Klekner
LK - Libor Klíma, Ostrava
KO - Ladislav Koloničný, Ostrava
MK - Milan Kovařík, Praha
DK - David Král, Praha
ZK - Zdeněk Kraus, Mikulovice u Znojma
VK - Vítězslav Kubáň, Brno
ML - Miloš Lošťák, Prostějov
VM - Vladislav Malý, Praha
MM - Marion Mantič, Ostrava
MZ - Zdena Martinová & Zdeněk Znamenáček, Praha
LM - Ladislav Mencl, Týnec n. L.
JM - Josef Mertlík, Hradec Králové
VN - Vladimír Novák, Praha
PP - Petr Pacholátko, Brno
VP - Vladimír Pechlát, Praha
LP - L. Pitthart
JP - Jaroslav Prouza, Hradec Králové
MP - Milan Průša
RP - Rudolf Pucholt jun., Praha
KR - Květoslav Resl, Uherský Brod
RE - Jiří Rejsek, Poděbrady
RU - Jan Růžička, Praha
PŘ - Pavel Řezáč, České Budějovice
VS - Vladimír Skoupý, Žilina u Kladna
SA - Jiří Stanovský, Ostrava
ST - Jaromír Strejček, Praha
MŠ - Martin Škorpík, Lukov u Znojma
PŠ - Petr Štěpánek, Kladno
ŠT - Petr Štourač, Praha
JT - Jaroslav Turna, Kostelec na Hané
JV - Jan Vitner, Praha
HW - Hynek Wachtl, Pecínov
PZ - Petr Zahradník, Praha
MHK - Muzeum východních Čech v Hradci Králové
PMP - Polabské muzeum v Poděbradech
MPV - Okresní muzeum Praha-východ, Brandýs n. L.-Stará Boleslav

A. SOUPIS NÁLEZŮ

Trox perrisii Fairmaire, 1868 - M. m., Uherský Brod (6971), 28.8.1984, 1 ex., na světlo, KR; M. m., Bzenec (7069), 1.4.1990, 2 ex., J. Vitner, V. Novák & P. Šrůta lgt., coll. JV, VN; 15.4.1990, 3 ex., DK, všechny kusy z Bzence ve vývržcích nebo v prosevu pod spadlými hnízdy *Ardea* a *Ciconia* spolu s *Trox scaber* (L.) a *T. hispidus* (Pontoppidan); S. occ., Hlohovec (7572), 20.-29.6.1980, více ex. (částečně ex larvae), z trouchu *Salix*, VK, part. in coll. DK.
V celém areálu rozšíření nalézán velmi vzácně, vázaný do značné míry na hnízdní dutiny stromů a hnízda větších ptáků. Z našeho území citován jen z Ruské Poruby (Tesař 1957), z Malých Karpat (Löbl 1960a,b) a z Břeclavi (Hladil, 1973).

Glaresis rufa Erichson, 1848 - S. occ., Čenkov (8177), 29.7.1975, 1 ex., na světlo, VK; 1.-2.6.1987, více ex., písečný přesyp v lese, v prosevu písku a v letu před setměním, J. Vitner & P. Šrůta lgt., JV, 2 ex. in coll. DK; 20.-21.6.1987, více ex., v prosevu písku, DK; 12.5.1989, více ex., v prosevu písku a v letu před setměním, JV, VN; 17.6.1989, více ex., v prosevu písku a v letu za soumraku, VK; 28.5.1990, 1 ex., v prosevu písku, J. Vitner & D. Král lgt., coll. F.-T. Krell (Tübingen).
Na jižním Slovensku probíhá severozápadní hranice rozšíření tohoto obligátně psamofilního druhu. Z Československa byl citován jen ze dvou lokalit (Gottwald 1966), a to ze Štúrova a Kamenice n. Hr.

Typhaeus typhoeus (Linnaeus, 1758) - B. b., Mezní louka pr. Hřensko (5151), 16.5.1964, 1 ex., písčitá cesta na jižním svahu porostlém smrky a borovicemi, 150-200 m n. m., ZČ.
Západoevropský druh, pronikající na východ do Polska. Dává přednost písčité půdě. U nás kromě starých údajů z minulého století z Čech (např. Hellich 1906, Lokay 1867) a Slezska (Fleischer 1927-

1930 podle Rogera 1856 - datace Rogerovy práce cf. Burakowski et al. 1971) jediný novější nález z Hřenska z roku 1948 (Tesař 1957). V Horním Slezsku též podle dalších starých pramenů (Burakowski et al. 1983).

Geotrupes mutator (Marsham, 1802) - B. or., Trusnov pr. Holice (5962), 22.5.1966, 1 ex., K. Poláček lgt., MHK.

Do 50. let tohoto století u nás poměrně běžný druh (zastoupen téměř v každé starší sbírce z řady lokalit). V současné době se možná již v Československu nevyskytuje. Výše uvedený nález je zatím jediný údaj z 60. až 90. let, který se nám podařilo zachytit.

Lethrus apterus (Laxmann, 1770) - M. m., Hodonín (7168), 1 ex., bez data a jména sběratele, PMP; M. m., Brno (67-6865-66), 1947, 1 ex., bez jména sběratele, VS.

Lokálně hojný na jižním a jihovýchodním Slovensku, z Moravy jsou nám známy pouze staré citace, např. Fleischer (1927-1930), Tesař (1957). Zde uvedené nálezy jsou konkrétním dokladem toho, že se tento druh na Moravě vyskytoval.

Euoniticellus fulvus (Goeze, 1777) - M. m., Lednice - Nový Dvůr (7266), 16.6.1986, 4 ex., *Equus*, DK.

Poměrně běžný na Slovensku, dříve citován často i z Čech a Moravy (Tesař 1957). Na Moravě v současné době velmi vzácný, v Čechách zřejmě již vymizel.

Caccobius schreberi (Linnaeus, 1767) - M., Heršpice [pravděpodobně se jedná o H. - Nížkovice pr. Slavkov u Brna nebo Horní H. - nyní součást Brna], VII. 1936, 1 ex., J. Volák lgt., MHK; M., Svitávky [pravděpodobně obec Svitávka v okrese Blansko], VII. 1909, 5 ex., Souček gt., MHK.

Na Slovensku místy běžný, z Čech jen velmi staré údaje (Tesař 1957). Zde uvedené nálezy jsou dokladem výskytu na Moravě.

Euonthophagus amyntas ssp. *alces* (Fabricius, 1792) - S. occ., Zlaté Moravce (7676), 25.4.1920, 2 ex., A. Růžička lgt., MHK; S. or., Ladmovce (7596), 25.5.1965, 2 ex., L. Daněk lgt., MHK; S. occ., Štúrovo (8178), 5.5.1970, 1 ex., IH; S. occ., Kamenica n. Hr. (8178), 7.6.1984, 1 ex., KL; 9.-10.5.1985, 1 ex., *Ovis*, SJ.

Velmi vzácně nalézán na Slovensku, kde dosahuje severní hranice areálu rozšíření, pravidelněji jen v okolí Štúrova.

Onthophagus furcatus (Fabricius, 1781) - M. m., Bzenec (7069), IX.1985, 3 ex., HW; 19.4.1987, 1 ex., Z. Bočánek lgt., ŠT; 11.9.1988, 5 ex., JP; M. m., Přítlucká hora (7166), 27.9.1986, 2 ex., *Oryctolagus*, DK.

Běžně na jižním Slovensku, na Moravě vzácný.

O. gibbulus (Pallas, 1781) - B. occ., Kadaň, Blzeňský vrch (5645), 22.5.1988, 1 ex., AC; M. m., Lednice - Nový Dvůr (7166), 7.10.1983, 15.4.1984, po 1 ex., *Equus*, DK; S. c., Gemerské Dechtáre (7786), 12.10.1986, 1 ex., *Bos*, JV; S. occ., Kľúčovec (8272), 28.4.1990, 1 ex., *Bos*, JV.

Na celém území Československa vzácný druh. Z Čech uvádí Tesař (1957) jen nálezy z minulého století (Krč, Cheb, Svatý Prokop), v současné době zde sbírán pouze v oblasti Lounského středohoří.

O. lucidus (Sturm, 1800) - S. occ., Kamenica n. Hr. (8178), 10.4.1971, 1 ex., VP; 26.4.1986, 1 ex., SB; 21.4.1990, 1 ex., V. Hanzlík lgt., DK.

U nás zatím jen na jižním Slovensku v okolí Štúrova, první nálezy z roku 1948 (Tesař 1957), poté pravidelně chytán až do začátku 60. let, údaje z pozdější doby chybí (Tesař 1972).

O. ruficapillus Brullé, 1832 - B. b., Evaň pr. Libochovice (5550), 25.8.1986, 2 ex., *Bos*, RČ; B. b., Poplze pr. Libochovice (5550), 19.6.1988, 2 ex., *Bos*, DK.

Z českých zemí zaznamenáván jen velmi vzácně (Tesař 1957, Král & Souček 1987b, Král & Vitner 1989), částečně i proto, že je přehlížen v materiálu podobných druhů ze skupiny *O. ovatus* (L.).

O. vacca (Linnaeus, 1767) - B. c., Vinařice pr. Kladno (5850), IX.1965, 2 ex., Kučera lgt., (ex VS), DK, JV; B. occ., Kadaň (5645), 3.5.1989, 1 ex., AC.

V Čechách dříve pravděpodobně hojný (Tesař 1957), dnes jen ojediněle. Recentní výskyt nám byl dosud znám jen z Lounského středohoří.

Aegialia (Psammoporus) sabuleti (Panzer, 1797) - B. or., Adršpach (5463), 19.5.1974, 1 ex., R. Macek lgt., ZV; B. or., Spálov pr. Železný Brod (5357), 11.4.1989, více ex., MP, 2 a 1 ex. in coll. DK a JV; 15.5.1990, více ex., na břehu Jizery, ve vlhkém písku (těsně pod suchou vrstvou) u kořenů rostlin mj. druhů *Reynoutria baldzhuanica*, *Anthriscus sylvestris* a *Poa pratensis* (det. I. Suchara) nebo v naplavených rostlinných zbytcích, DK.

V Čechách velmi vzácný druh (Tesař 1957). Saprofág žijící na nezregulovaných březích vodních toků.

Aphodius (Colobopterus) scrutator (Herbst, 1789) - B. b., Lbín (5450), 9.7.1983, 2 ex., *Bos*, JV; B. c., Praha - Lipence (6052), 17.9.1983, 2 ex., *Bos*, RD; B. c., Bojov (6152), 24.8.1984, 2.ex., *Bos*, SJ; B. b., Charvatce (5548), 23.8.1987, 5 ex., *Bos*, JV; B. c., Hostím (6050), 30.8.1987, 1 ex., *Bos*, JV.

V Čechách dříve velmi vzácný, ještě Tesař (1957) píše, že údaje z Čech a Moravy jsou nespolehlivé a potřebují ověření. Z Moravy znám z okolí Vsetína (Král & Vitner 1989). První publikované recentní nálezy z Čech se datují z roku 1958 a 1968 z Českého středohoří (Kačer 1969, Tyrner 1969, Tesař 1972). V severozápadních Čechách již dávno předtím sbírán, nálezy však zůstaly nepovšimnuty - v Národním muzeu v Praze jsou uloženy staré kusy s lokalitou Eger [=Cheb] a Komotau [=Chomutov]. Od 70. let přibývají údaje nejen z Českého středohoří (Král & Souček 1982, Vysoký 1984, Christoph 1990), ale na základě zde uvedených nálezů lze předpokládat, že se v Čechách nyní druh šíří směrem na jih a osídluje i studenější, vlhčí stanoviště.

A. (Ammoecius) brevis Erichson, 1848 - B. c., Choťovice (5857-58), 15.5.1982, 1 ex., JP; B. c., vrch Hvíždinec pr. Řevnice (6051), 1.5.1985, 1 ex., P. Šrůta lgt., JV; B. c., Žehuň (5857-58), obora, 2.5.1986, 3 ex., JF; 3.5.1989, 1 ex., RE; B. c., Nižbor env. (5950), 26.4.1986, 2 ex., JF; B. c., vrch Oškobrh (5857), obora, 24.4.1989, 10 ex., JV; B. c., obora Aglaia pr. Dobříš (61-6259-60), 26.4.1989, 1 ex., JV; M. m., Znojmo (7162), 1.5.1983, 1 ex., ZK; M. m., Mohelno (6863), 9.5.1985, 3 ex., VH; M. m., Popice pr. Znojmo (7162), 2.5.1987, 1 ex., ZK; 7.5.1988, 3 ex., MŠ; M. m., Pouzdřany (7065), step, 23.4.1988, 2 ex., prosev, ST; M. m., Znojmo - Kraví hora (7162), 19. a 24.5.1988, 3 a 2 ex., MŠ; M. m., Podmolí - Hájka (7161), 25.5.1988, 1 ex., MŠ; M. m., Podmolí - Liščí skála (7161), 25.5.1988, 1 ex., ZK; S. or., Zádiel (7391), 7.5.1978, více ex., *Bos*, DK; 25.4.1986, 1 ex., lezoucí na cestě za slunečného dne v cca 16.45 hod., JV; S. occ., Hlohovec (7572), 5.5., 13.5.1978, více ex., VK; S. occ., Dolné Štitáre (7674-75), 1 ex., LE; S. or., Silická Brezová (7488), 25.4.1985, více ex., *Ovis*, JV; S. or., Kružná (7388), 26.4.1985, více ex., *Ovis*, JV; S. occ., Šaštínske Stráže (7368), 10.5.1985, 3 ex., SA.

Údaje o výskytu tohoto vzácného druhu v Československu dosud značně fragmentární, nejčastěji nalézán na jaře ve starém trusu.

A. (Agolius) limbolarius Reitter, 1892 - M. b., Hrubý Jeseník, vrch Petrovy kameny (5969), 10.7.1974, 1 ex., pod kamenem, J. Strejček lgt., DK; M. b., Praděd (5969), 18.5.1986, 1 ex., LD.

U nás velmi vzácně v nejvyšších partiích Jeseníků. Reliktní výskyt, dále až v Alpách a Dinaridech. Od časného jara, poletuje při tání sněhu, pod kameny nebo v kořínčích a drnech (Tesař 1957). Žije pravděpodobně saprofágně na rostlinných zbytcích a starém rozpadlém trusu. Naposled hlásí z Pradědu Gottwald (1968), opakuje Tesař (1972).

A. (Biralus) satellitius (Herbst, 1789) - M. m., Lednice (71-7266), 23.5.1954, 1 ex., J. Pavlů lgt., MHK; S. c., Šurice (7785), 23.4.1985, 6.-7.5.1987, 1 a 2 ex., *Ovis*, JV; 10.5.1989, více ex., *Ovis*, JV, VN; 27.4.1990, 5 ex., *Ovis*, *Equus*, JV; S. c., Gemerské Dechtáre (7786), 9.5.1989, 1 ex., *Bos*, JV; S. c., Hajnáčka (7785), 9.5.1989, 1 ex., *Ovis*, J. Vitner & V. Novák lgt., JV.

Teplomilný, u nás velmi vzácný druh, na jižním Slovensku snad dnes hojněji jen na Cerové vrchovině. Nález z Lednice představuje jediný nám známý novější doklad z Moravy kromě starých kusů Fleischerových (např. 2 nedatované kusy z Brna in coll. MHK) a údajů z Prostějova (Fleischer 1927-30, opakuje Tesař 1957).

A. (Phalacronothus) citellorum Semenov & Medvedev, 1928 - M. c., Držovice (6568), 30.4.1984, 3 ex., ML; M. m., Čejč (7067), 8.4., 22.4, 28.4.1978, 16.4.1980, 26.3.1981, 2, 1, 2, 1 a 2 ex., SA, part. in coll. DK; 19.5.1978, 1 ex., L. Koloničný lgt., SA; všechen materiál v norách *Oryctolagus*; M. m., Lednice (71-7266), 24.4.1985, 1 ex., LP.

Druh vázaný na nory syslů a králíků, u nás na jižní Moravě a Slovensku, objeven teprve nedávno (Mencl 1981, Chromý 1985). Jeho rozšíření je u nás nedostatečně známo, lokalita Držovice je zatím nejsevernějším místem výskytu v Československu.

A. (Phalacronothus) coenosus (Panzer, 1798) - B. c., Týnec n. L. (5958), 18.4., 14.5, 25.9.1971, 3 krát 1 ex., L. Mencl lgt., MHK; B. c., Žehuň (5757-58), 10.5.1972, 1 ex., L. Mencl lgt., MHK; B. or., Nová Ves - Čermná n. Orl. (5962), 9.5.1972, 2 ex., S. Laibner lgt., MHK; B. or., Hradec Králové (57-5860-61), 17.4.1977, 1 ex., Košťál lgt., MHK; B. or., Trusnov (5962), 29.4.1978, 1 ex., K. Poláček lgt., MHK; B. c., Čelákovice (5854), 16.5.1982, 1 ex., TD; 1.5.1988, 1 ex., JB; B. c., Opolany pr. Poděbrady (5857), 5.5.1985, 1 ex., RE; B. c., Lysá n. L. (5755), 17.4.1988, 1 ex., *Equus*, JV; M. m., Lednice - Nový Dvůr (7266), 16.6.1986, 2 ex., *Equus*, DK; S. or., Nová Sedlica (6901), 10.7.1971, 1 ex., O. Marek lgt., MHK; S. or., Hrhov (7390), 10.6.1983, 1 ex., *Ovis*, DK.

Na Moravě a Slovensku daleko vzácněji než v Čechách (zde sbírán hlavně v Polabí - např. Kladruby n. L. - cf. Mencl (1974, 1975), též další sběratelé - kde v posledních desetiletích značně ubývá). Další poznámky viz následující druh.

A. (Phalacronothus) paracoenosus Balthasar & Hrubant, 1960 - M. m., Lednice (71-7266), 1.7.1985, 1 ex., RD; M. m., Lednice - Nový Dvůr (7266), 16.6.1986, 4.6.1988, více ex., *Equus*, DK.

Uvádíme zde pouze nálezy z jižní Moravy, kde je tento druh nepoměrně vzácnější než na jižním a jihovýchodním Slovensku. Spolu s druhem *A. coenosus* jsou příkladem dvojice vikariantních druhů. *A. paracoenosus* má hlavní část areálu rozšíření jižně a jihovýchodně, *A. coenosus* západně a severně od území Československa, jímž probíhají hranice areálů obou druhů. *A. coenosus* býval běžný v Čechách a zasahuje vzácně na Moravu a Slovensko, kde se vyskytuje společně s *A. paracoenosus*. Severozápadní hranice areálu *A. paracoenosus* prochází zřejmě jižní Moravou, v Čechách zatím zjištěn nebyl.

A. (Phalacronothus) quadrimaculatus (Linneus, 1761) - S. or., Hrhov (7390), 9.5.1980, 1 ex., LM.

Západoevropský druh, jenž vzácně zasahuje do střední Evropy. U nás je jeho rozšíření zatím jen velmi málo známo. Kromě starých údajů, které se navíc mohou týkat lehce zaměnitelných druhů *A. (Ph.) biguttatus* Germar a *A. (Ph.) citellorum*, představuje výše uvedený nález jediný recentní údaj z Československa.

A. (Chilothorax) melanosticus W. L. Schmidt, 1840 - S. c., Šiatorská Bukovinka (7884-85), 7.-11.7.1976, 1 ex., *Ovis*, DK; S. or., Zádiel (7390), 17.10.1986, 1 ex., *Ovis*, JV; S. or., Plešivecká planina (7488), 7.10.1987, 11.10.1989, 1 a 1 ex., *Ovis*, JV; S. c., Hajnáčka (7785), 8.10.1987, 1 ex., *Ovis*, JV; S. or., Hrhov (7390), 9.-10.10.1989, 3 ex., *Bos*, DK; S. or., Zemplín/Cejkov (7596), 23.6.1990, 1 ex., *Ovis*, JV.

Ještě v 50. a 60. letech tohoto století u nás poměrně běžný druh, v současné době již velmi vzácný, a to i na Slovensku.

A. (Chilothorax) paykulli Bedel, 1908 - B. c., Praha - Prokopské údolí (5952), 4.11.1981, 1 ex., PČ; B. occ., Kadaň - Rašovice (5645), 22.10.1983, 2 ex., AC; B. occ., hrad Nečtiny (6045), 22.10.1984, 2 ex., K; B. c., Černolice (6051), 23.4.1987, 1 ex., les, P. Šrůta lgt., JV; B. occ., Kadaň (5645), 19.10.1989, 2 ex., AC; B. occ., Kadaň - Zásada (5645), 28.10.1989, 3 ex., AC; B. c., Hostím (6050), 14.10.1990, 12 ex., *Ovis*, J. Vitner, P. Šrůta & V. Novák lgt., JV, VN.

Vzácný druh vázaný na lesní komplexy (nalézán v lesích a na pastvinách v jejich blízkosti), vyskytuje se na podzim a časně na jaře, zřejmě proto přehlížen a zprávy o jeho rozšíření kusé.

A. (Nimbus) hoberlandti Tesař, 1945 - M. m., Ladná (7167), 17.10.1988, 4 ex., v letu v průseku, 13,30 - 15,30 hod., JT, 1 ex. in coll. DK; M. m., Lednice - Nový Dvůr (7266), 13.10.1989, 2 ex., *Equus*, DK.

Druh popsaný z Uralu, u nás objevený na jižní Moravě teprve nedávno (Chromý 1985). Pravděpodobně přehlížen pro pozdně podzimní výskyt imaga, u nás rozšíření zatím nedostatečně známo, další údaje: Král & Souček (1987b), Chromý & Král (1988).

A. (Melinopterus) pubescens Sturm, 1800 - S. occ., Kamenica n. Hr. (8178), 7.5.1969, 1 ex., K. Poláček lgt., MHK; 1.-3.5.1987, 1 ex., RD.

U nás velmi vzácný druh, zatím pouze na jižním Slovensku: Kamenica n. Hr., (Mencl 1981) a Šahy (Král & Souček 1987b), kde pravděpodobně probíhá severní hranice areálu rozšíření. Sbírán téměř výhradně na jaře.

A. (Melinopterus) reyi Reitter, 1893 - B. c., Louňovice p. Blaníkem (6355), 2.5.1986, 3 ex., *Bos*, RU; B. or., Plchůvky (5963), 8.5.1989, 3 ex., JM; M. b., Polanka n. Odrou (6275), 10.5.1974, 27.5.1989, 5 a 15 ex., MM, 2 a 4 ex. in coll. DK; 25.4.1983, 3 ex., KO, 1 ex. in coll. DK; M. b., Olomouc (63-6469), 30.3.1988, 1 ex., náplav, IJ; M. m., Bzenec (7069), 1.4.1990, 1 ex. v letu a více ex. *Capreolus*, lužní les, J. Vitner & P.Šrůta lgt., JV, 1 ex. in coll. DK; S. occ., Hlohovec (7572), 13.5.1978, 1 ex., VK; S. occ., Štúrovo (81-8278), 9.5.1979, 1 ex., LP; S. occ., Kamenín (8177), 27.4.1984, 19.5.1986, 6 a 1 ex., JV; S. occ., Kamenica n. Hr., (8178), 29.5.1985, 2 ex., IJ; 29.3.1986, 1 ex., RD; 1.5.1986, 3 ex., J. Mička lgt., SJ; 25.-27.5.1988, 1 ex., JJ; S. c., Plášťovce (7879), 20.5.1988, 3 ex., MK; S. occ., Kubáňovo (7979), 28.5.1988, 8 ex., MJ; S. or., Boľ (7597), 7.5.1989, 1 ex., JP; S. or., Malé Trakany (7698), 7.10.1989, 3 ex., *Ovis*, DK, 1 ex. in coll. JV.

V Československu zjištěn až poměrně nedávno (Král & Souček 1982, 1987a, b; Král & Vitner 1989), rozšíření nedostatečně známo, mnohde skryt v chybně determinovaném materiálu podrodu *Melinopterus* Mulsant.

A. (Melinopterus) punctatosulcatus Sturm, 1802 - ze studia Sturmova typového materiálu (Krell 1991) vyplývá: *A. (M.) punctatosulcatus* Sturm, 1802 = *A. (M.) sabulicola* C.G. Thomson, 1868 - S.c., Vernár (7087), 8.5.1977, 1 ex., Růžička lgt., MM; S. occ., Veľké Kosihy - Derhydie (8273), 1.5.1986, 3 ex., SA; S. occ., Tvrdošovce (7974), 3. a 18.4.1988, 1 a 3 ex., IJ; S. occ., Kľúčovec (8272), 28.4.1990, 2 ex., *Bos*, JV.

Vzácný časně jarní druh, u nás spolehlivě znám zatím jen ze Slovenska (Roubal 1936, Tesař 1957, Král & Souček 1987b).

A. (Nobius) serotinus Panzer, 1799 - S. c., Gemerské Dechtáre (7786), 18.10.1987, 1 ex., *Ovis*, DK; 9.10.1987, J. Vitner & P. Šrůta lgt., 2 ex., *Bos*, JV; S. or., vrch Tarbucka pr. Veľký Kamenec (7696), 8.10.1989, 2 ex., *Ovis*, DK, JV; S. c., Hajnáčka (7785), 11.10.1989, 1 ex., *Ovis*, IJ; S. or., Veľký Kamenec (7696), 22.-23.9.1990, více ex., *Bos*, J. Vitner & P. Šrůta lgt., JV, part. in coll. DK.

Podzimní druh, u nás velmi vzácný. Kromě sporných údajů z Moravy (Fleischer 1927-1930) a dvou prastarých záznamů ze Slovenska (Roubal 1936) byl spolehlivě znám jen ze Stredy n. Bodrogom (Tesař 1972), dokladové kusy in coll. MHK jsme viděli.

A. (Amidorus) obscurus (Fabricius, 1792) - B. occ., Doupov (5744), 8.-13.7.1920, 1 ex., dr. Klička lgt., MHK.

Z Československa dosud známy jen staré doklady z téže lokality ve sbírce Nár. muzea v Praze a zpráva o starém nálezu z Jinců u Příbrami (Tesař 1957).

A. (Amidorus) porcus (Fabricius, 1792) - S. c., Gemerské Dechtáre (7786), 9.10.1987, 1 ex., *Bos*, J. Vitner & P. Šrůta lgt., JV; 18.10.1987, *Ovis*, 2 ex., DK.

Podzimní, u nás velmi vzácný druh. Recentní údaje viz Král & Souček (1982).

A. (Trichonotulus) scrofa (Fabricius, 1787) - S. c., Hajnáčka (7785), 12.6.1986, 4 ex., SA, 1 ex. in coll. DK; S. c., Gemerské Dechtáre (7786), 22.6.1986, 1 ex., *Bos*, J. Vitner & P. Šrůta lgt., JV; S. c., Šurice (7785), 6.-7.5.1987, 8.5., 10.5.1989, 27.4.1990, 1, 5, 10 a 2 ex., *Ovis*, JV; S. occ., Kamenica n. Hr., (8178), 25.-27.5.1988, 1 ex., JJ; S. or., vrch Tarbucka pr. Veľký Kamenec (7696), 20.6.1990, 1 ex., *Ovis*, JV; S. or., Zemplín/Cejkov (7596), 22.-23.6.1990, 7 ex., *Ovis*, JV.

Dříve poměrně běžný (Tesař 1957), nyní velmi vzácný, mizející druh.

A. (Esymus) merdarius (Fabricius, 1787) - Böhmen, Dobřichowitz [=Dobřichovice] (6051), bez data, dr. Rodt lgt., 1 ex., MHK; Eger [=Cheb] (5940), bez data, "coll. Eckert", 1 ex., MHK; S. c., Šurice (7785), 22.4.1985, 5 ex., *Ovis*, JV; S. c., Hajnáčka (7785), 22.4.1985, 1 ex., *Ovis*, JV.
Na našem území dnes již velmi vzácný druh. Staré kusy z MHK jsou jediné doklady z Čech, jež jsme zatím měli možnost revidovat.

A. (Aphodius) foetidus (Herbst, 1783) - M. b., Radhošť (6575), VII.1975, 1 ex., V. Zatloukal lgt., DK; B. b., Most - Široký vrch (5747), 11.7.1976, více ex., RB, 1 ex. in coll. DK; B. occ., Plzeň - Slovany (6246), 12.4.1988, 1 ex., Z. Doležal lgt., JM; S. c., Štiavnická Baňa - Počúvadlo (7678-79), 25.8.1979, 1 ex., M. Mantič lgt., MHK.
Vzácný, mizející druh. Částečně saprofágní - žije též na rostlinných zbytcích a v kompostech, proto pravděpodobně ve vyšší míře vystaven vlivu pesticidů.

A. (Agrilinus) borealis Gyllenhal, 1827 - M. m., Bzová (6973), VIII.1988, 3 ex., JF, 1 ex. in coll. DK; S. occ., vrch Veľký Inovec (7577), 4.6.1983, 7 ex., ML, 2 ex. in coll. DK; S. occ., Čenkov (8177), 23.6.1983, 3 ex., PŠ; 28.5.1990, více ex., *Ovis* musimon , DK, JV; 24.8.1990, více ex. ex ovo (rodiče 28.5.) in coll. JV, DK.
Lesní druh, u nás vzácný, publikované údaje z jižní Moravy a Slovenska: Roubal (1936), Mencl (1981), Král & Souček (1982).

A. (Bodilus) immundus Creutzer, 1799 - Silesia, Teschen [Těšín] (6277), bez data, 1 ex., T.v. Wanka lgt., MHK; Süd-Mähren, Hutberg, 30.5.1943, 1 ex., H.R. Henning lgt., MHK.
Druh na Slovensku místy poměrně běžný. Uvedené nálezy jsou jediné doklady z Moravy, které jsme dosud zachytili.

A. (Bodilus) ictericus (Laicharting, 1781) - B. occ., Kadaň - Hradec (5645), 25.8.1984, 4 ex., AC; M. m., Lednice - Nový Dvůr (7266), 17.10.1983, 29.9.1986, 1 a 1 ex., DK; M. m., Lednice (71-7266), 9.8.1988, 1 ex., PČ.
V současnosti místy na Slovensku, na Moravě již velmi vzácný. Zde uvedený nález je jediným recentním dokladem výskytu druhu v Čechách.

A. (Bodilus) sordidus (Fabricius, 1775) - B. c., Neratovice (5753), 18.6.1986, 1 ex., J. Brestovanský lgt., SJ; B. b., Raná (5548), 10.8.1986, 3.10.1987, 5.8.1990, 8, 1 a 1 ex., *Ovis*, JV; B. c., Křenek (5752), 13.8.1987, 21.7.1989, 3 a 1 ex., *Bos*, JV; B. b., Klapý (5550), 30.8.1987, 2 ex., *Equus*, DK; M. m., Dubňany (7068), 19.9.1988, 1 ex. na světlo, O. Jakeš lgt., VK; S. occ., Čenkov (8177), 28.5.1990, více ex., *Equus*, DK, JV.
Dříve hojný (Tesař 1957), v současné době poměrně vzácný druh.

A. (Oromus) alpinus (Scopoli, 1763) - M. b., Zubří (6574), V.1958, 1 ex., bez jména sběratele, MHK (ex coll. Volák).
Na Slovensku ve vyšších polohách místy běžný, uvedený nález je jediný nám známý doklad výskytu tohoto druhu na Moravě od r. 1958 (viz část B).

A. (Liothorax) lividus (Olivier, 1789) - S. c., Gemerské Dechtáre (7786), 7.-8.7.1988, 6 ex., *Bos*, DK.
U nás velmi vzácný druh, spolehlivě jen na jižním Slovensku.

A. (Liothorax) niger (Panzer, 1797) - B. or., Hradec Králové - Na plachtě (5861), 27.4.1966, 1 ex., J. Čáp lgt., MHK; B. or., Hradec Králové (57-5860-61), 1.5.1967, 1 ex., J.Čáp lgt., MHK; B. occ., Česká Kubice (6643), 8.5.1986, 5 ex., rozbahněný břeh rybníka, EJ; B. occ., Folmava (6643), 3.5.1988, 1 ex., v letu, EJ; B. occ., Domažlice (6543), 8.5.1988, 1 ex., EJ; S. or., Hrhov (7390), 24.8.1985, 1 ex., JV; S. or., Brehov (7596), 6.4.1986, 1 ex., v letu, KL; S. or., Boľ (7597), 25.4.1986, 7.5.1989, 1 a 1 ex., OH; 11.4.1987, 1 ex., pod kůrou kmene v náplavu, OH; S. occ., Šahy - břeh Ipeľu (7979), 1 ex., R. Businský lgt., DK; S. or., Plešivec (7488), 3.5.1986, 1 ex., JP; S. or., Kopčianske lúky pr. Malčice (7497), 1.6.1986, přes 100 ex., v drnech na vlhčích místech, DK.

Saprofágní druh, nalézán většinou na bahnitých biotopech a v náplavech, jeho rozšíření v Československu známo jen útržkovitě.

A. (Liothorax) plagiatus (Linnaeus, 1767) - S. occ., Kamenín (8177), 1.6.1983, 1 ex., J. Stanovský lgt., VK.

Bionomie obdobná jako u předešlého druhu. Velmi vzácný.

A. (Liothorax) sturmi Harold, 1870 - S. or., Štúrovo (81-8278), V.1970, 1 ex., Černý lgt., IH.

U nás velmi vzácný, teplomilný druh. Dosud známo jen několik nálezů z okolí Štúrova z konce 40. a začátku 60. let (Tesař 1957, 1972).

Heptaulacus testudinarius (Fabricius, 1775) - S. occ., Zlaté Moravce (7676), bez data, 2 ex., A. Růžička lgt., MHK; B. or., Běleč n. Orl. (5761), 22.3.1953, 1 ex., R. Hozák lgt., MHK.

Časně jarní druh s neznámou bionomií. Z Československa pouze ojedinělé údaje (Roubal 1936, Tesař 1957). Zde uvedené nálezy, přestože nejsou recentní, zasluhují pozornosti.

Euheptaulacus sus (Herbst in Fuesslin, 1783) - S. or., Hraň (7596), 11.8.1975, 1 ex., *Sus*, MM.

Velmi vzácný druh, bývá sbírán ve starém trusu. Zde uvedený nález je jediným nám známým recentním údajem z Československa.

Euheptaulacus villosus (Gyllenhal in Schönherr, 1806) - M. m., Pálava (7165), 19.2.1987, krovky loňského ex., ML; M. b., Nový Jičín - Svinec (63-6474), 26.6.1989, 3 ex., prosev suché trávy (v okolí kupy asi Formica pratensis), MM, 1 ex. in coll. DK.

Skrytě žijící druh, jeho bionomie není známa. Chytán většinou v pozdním jaru a začátkem léta za dne v letu. Pravděpodobně nežije v exkrementech.

Psammodius asper (Fabricius, 1776) - B. c., Stará Boleslav, Proboštská jezera (5754), 27.5.1988, 6 ex., J. Vitner & P. Šrůta lgt., JV; 1.6., 15.6., 21.6.1988, 13.4., 13.6.1989, 25.5.1990, více ex., JV, part. in coll. MPV; 15.6.1988, více ex., DK; všechen materiál v prosevu písku; B. or., Krňovice (5861), 2.6.1988, 3.5.1989, 1 a 2 ex., JM; M. b., Polanka n. Odrou (6275), 23.4.1977, více ex., MM, 4 ex. in coll. DK; M. b., Ostrava - Hrabová (6275), 26.4.1985, 1 ex., SA.

Mizející druh, postižený regulacemi vodních toků. Na jižním a jihovýchodním Slovensku na písečných lokalitách ještě poměrně běžný, avšak na Moravě a zvláště v Čechách již velmi vzácný.

Psammodius laevipennis Costa, 1844 - Slowakei (bez jména sběratele a data), 1 ex., MHK; S. or., Malé Trakany (7698), 17.4.1989, 1 ex., pod ztvrdlým bahnem na břehu Tisy, RF; 7.10.1989, 3 ex. (spolu se 119 ex. *P. asper*), prosev písku a drnů v dosahu Tisy, DK, JV.

Z Československa byl dosud znám jediný údaj z roku 1932 ze Štúrova (Roubal 1936).

Rhyssemus germanus (Linnaeus, 1767) - B. c., Stará Boleslav, Proboštská jezera (5754), 25.5., 8.6., 13.6.1989, 17.4., 25.5.1990, více ex., JV, part. in coll. MPV; 8.6.1989, více ex., DK; všechen materiál z prosevu písčité půdy a krtin; 14.7.1989, 6 ex., VN.

Vázán na písčité a sprašové půdy. Podle Tesaře (1957) u nás všude rozšířen. Na jižní Moravě a zvláště na jižním a jihovýchodním Slovensku ještě nyní lokálně hojný. Zde uvedené nálezy jsou však jediné nám známé údaje z Čech za posledních cca 35 let.

Pleurophorus caesus (Creutzer in Panzer, 1796) - B. c., Praha - Dolní Počernice (5953), 11.11.1990, 1 ex., prosev pod mraveništěm, O. Kapler lgt., SJ.

Podle Tesaře (1957) na celém území Československa běžný druh. Kromě údaje z Prahy (Král & Souček 1987) je zde uvedený nález jediným nám známým recentním dokladem výskytu v Čechách.

Miltotrogus pilicollis (Gyllenhal in Schönherr, 1817) - S. occ., Kamenica n. Hr. (8178), 2.5.1987, více ex., PP, part. in coll. DK, 3 ex. in coll. MHK; S. occ., Malá n. Hr., (8178), 19.4.1988, 6 ex., J. Stanovský lgt., KL, 2 ex. in coll. DK.

Na jižním Slovensku dosahuje zřejmě tento druh severní hranice rozšíření. Dosud znám pouze z okolí Štúrova. Nonveiller (1965) jej uvádí bez bližšího označení lokality z Moravy.

M. vernus (Germar, 1823) - M. b., Nový Jičín - Svinec (63-6474), 18.5.1985, 1 ex., MM.

U nás se místy běžně vyskytuje na jižní Moravě a jižním Slovensku. Uvedený nález představuje nejsevernější nám známou lokalitu na Moravě.

M. nocturnus Nonveiller, 1958 - M. m., Pavlovské vrchy, Perná (7165), 9.5.1990, 1 ex., OK.
Velmi vzácný druh, z našeho území byly dosud známy pouze nálezy z okolí Čejče (Král & Souček 1987b).

Anoxia villosa (Fabricius, 1781) - Vágsellye Umg. [=Šaľa okolí), Béla Drexler, bez data, 1 ex., MHK.
Tento druh je znám nejblíže našemu území ze severního Maďarska a severozápadního Rakouska (Horion 1958), staré údaje i z jižního Slovenska (Endrödi 1957 - doklady ve sbírce muzea v Budapešti). I když zde uvedený doklad není zcela jednoznačně spolehlivý, je to první námi revidovaný kus, jenž může z území Československa pocházet. Béla Drexler v první třetině tohoto století v Šale působil jako policejní úředník (I. Okáli, pers.comm.).

Melolontha pectoralis Germar, 1824 - M. m., Adamov (6665-66), 15.5.1982, 1 ex., SA.
V současné době u nás velmi vzácný druh, nalézaný na jižní Moravě a jihozápadním Slovensku.

Anisoplia villosa (Goeze, 1777) - B. m., Vlkov - písečný přesyp (6854), VI.1970, více ex., na travách, J. & D. Král lgt., DK; B. c., Brandýs n. L., (5854), 22.5.1972, 1 ex., M. Škorpík lgt., DK; B. or., Stéblová (5960), 22.6.1977, 1 ex., VK; B. c., Sojovice (5854), 27.6., 4.7.1987, 10 ex., VN, 2 ex. in coll. JV; 11., 15., 18.6., 2.7.1988, 14.6.1989, 2.6.1990, více ex., J. Vitner lgt., JV, part. in coll. MPV, kusy z 15.6.1988 též DK; B. c. Káraný, sv. Václav (5854), 2.7.1988, 3 ex., J. Vitner lgt., JV, part. in coll. MPV; B. c., Lysá n. L., závodiště (5854), 2.6.1990, 3 ex., JV; 12.6.1990, 2 ex., VN.
Ve 40. až 50. letech (viz Balthasar 1956) v Čechách místy, zvláště v Polabí, ještě hojný druh, nyní již daleko vzácnější.

Hoplia hungarica Burmeister, 1844 - B. c., Kralupy n. Vlt. (5751), 4.6.1982, 1 ex., KČ; B. c., Stará Boleslav, Proboštská jezera (5754), 15., 22.6.1988, 1 a 14 ex., ráno lezoucí na břehu, písčitá půda s řídkou vegetací, DK; 16., 17., 21., 29.6.1988, 8., 13.6.1989, 7.6.1990, více ex., J. Vitner lgt., JV, part. in coll MPV; 6.6.1990, 9 ex., VN.
Vzácný druh, vázaný na písčité půdy na říčních náplavech. Zde uvádíme jen recentní nálezy z Čech.

Pentodon idiota (Herbst, 1789) - S. occ., Kamenín (8177), 5., 6.6.1983, 4 a 1 ex., KL; 28.5.1984, 19.5.1986, 3 a 1 ex., JV; 11.5.1989, 6 ex., JV, VN; 29.5.1990, rozpadlé fragmenty několika ex., DK, JV; S. occ., Tvrdošovce (7974), 15.6.1984, 1 ex., KL; S. occ., Palárikovo (7974), 16.6.1984, 1 ex., KL.
U nás velmi vzácný druh, z posledních přibližně dvou desetiletí nám jsou známy pouze nálezy z přirozených slaných stanovišť jihozápadního Slovenska, viz též Král & Souček (1987b).

Oxythyrea funesta (Poda, 1761) - B. m., Český Krumlov (7151), 15.6.1961, 8 ex., S. Laibner lgt., MHK; B. m., Prostřední Ohrazený rybník pr. Zlukov (6854), 10.-11.6.1989, 1 ex., MZ; M. m., Znojmo - Hradiště (7162), 3.7.1988, 1 ex., J. Smolík lgt., MŠ.
Na jižním Slovensku běžný, uvedené nálezy jsou jediné novější doklady výskytu v Čechách a na Moravě, které jsme dosud revidovali.

Potosia fieberi (Kraatz, 1880) - B. c., Karlštejn (6051), 15.5.1983, 1 ex., PZ; M. m., Lednice - Nový dvůr (7266), 4.6.1988, 1 ex., na květu *Sambucus*, DK; M. m., Lednice, zámecký park (71-7266), 23.5.1989, 1 ex., na květu *Rosa canina*, TH.
Na celém území Československa vzácný druh.

B. DOPLNĚK SEZNAMU ČESKOSLOVENSKÝCH LISTOROHÝCH BROUKŮ

Na základě nálezů uvedených v části A je nutno v seznamu (Král 1989) doplnit resp. změnit následující údaje takto:

	Král (1989)	současný stav
Geotrupes mutator (Marsham, 1802)	B.+	B.
Lethrus apterus (Laxmann, 1770)	extM+	extM.+
Caccobius schreberi (Linnaeus, 1767)	M+	M.+
Aegialia sabuleti (Panzer, 1797)	B+	B.
Aphodius quadrimaculatus (Linnaeus,1761)	?S+	S.
Aphodius serotinus Panzer, 1799	S+	S.
Aphodius merdarius (Fabricius, 1775)	B+	B.+
Aphodius ictericus (Laicharting, 1781)	B.+	B.
Aphodius immundus Creutzer, 1799	M+	M.+
Aphodius alpinus (Scopoli, 1763)	M.+	M.
Psammodius laevipennis Costa, 1844	S+	S.
Rhyssemus germanus (Linnaeus, 1767)	B.+	B.
Anoxia villosa (Fabricius, 1781)	?S+	S.+
Oxythyrea funesta (Poda, 1761)	B.+ M.+	B. M.

LITERATURA

BALTHASAR V. 1956: *Brouci listorozí - Lamellicornia I - Scarabaeidae pleurosticti. Fauna ČSR 8.* NČSAV, Praha, 287 pp (in Czech, German and Russian abstr.).

BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M. & STEFAŃSKA J. 1971: *Coleoptera (Chrzascze). Pismiennictwo. Katalog Fauny Polski 23,1.* PWN, Warszawa, 183 pp (in Polish).

BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M. & STEFAŃSKA J. 1983: *Coleoptera (Scarabaeoidea, Dasciloidea, Byrrhoidea, Parnoidea). Katalog Fauny Polski 23,9.* PWN, Warszawa, 294 pp (in Polish).

CHRISTOPH A. 1990: Nové lokality druhu Aphodius (Colobopterus) scrutator Herbst na Kadaňsku. *Zpr. Čs.Společ. Entomol. ČSAV*, 26: 146 (in Czech).

CHROMÝ J. 1985: Faunistic records from Czechoslovakia - Coleoptera: Scarabaeidae. *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 82: 393-394.

CHROMÝ J. & KRÁL D. 1988: Aphodius (Nimbus) hoberlandti in Central Europe (Coleoptera, Scarabaeidae). *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 85: 348-351.

ENDRÖDI S. 1957: A lemecsápú bogarak (Lamellicornia) karpátmedencei lelökelyadatai. *Folia Entomol. Hung. (S.N.)*, 10: 145- 226 (in Hungarian).

FLEISCHER A. 1927-1930: *Přehled brouků fauny Československé republiky.* Mor. mus. zemské, Brno, 485 pp (in Czech).

GOTTWALD J. 1966: Nové a zajímavé nálezy brouků z Československa. (Neue und interessante Funde der Käfer aus der Tschechoslowakei (Col.)). *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 63: 165-169 (in Czech, German abstr.).

GOTTWALD J. 1968: Nové a zajímavé nálezy brouků z Československa - 2. příspěvek. (Neue und interessante Funde der Käfer aus der Tschechoslowakei (Col.) - 2. Beitrag). *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 65: 246-249 (in Czech, German abstr.).

HAVELKA J. 1987: Brouci (Coleoptera). Katalog středního Polabí. *Vlastivědný Zprav. Polabí*, 27: 33-37 (in Czech).

HLADIL J. 1973: Příspěvek k faunistice Coleopter Moravy a Slovenska. (Beitrag zur Faunistik der Käfer Mährens und der Slowakei). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 9: 73-74 (in Czech, German abstr.)..

HELLICH J. 1906: *Poděbradsko*, ex parte: Hmyz [Insecta]: 113-117 (in Czech) (sec. rec., in HAVELKA 1987).

HORION A. 1958: *Faunistik der mitteleuropäischen Käfer 6 - Lamellicornia.* A. Feyel Verlag, Überlingen- Bodensee, 343 pp.

KAČER J. 1969: Brouci na území okresu Most - Lamellicornia. *Mostecko-Litvínovsko, Region. Stud., Oddíl Přír. Věd, 6*: 121-126 (in Czech).

KRÁL D. 1989: Seznam československých listorohých brouků (Coleoptera, Scarabaeoidea). *Stud. Zpr. Okres. Muz. Prahavých.*, [9] 1987: 15 - 30 (in Czech, English abstr.).

KRÁL D. & SOUČEK M. 1982: K faunistice čeledi Aphodiidae (Coleoptera) Československa. (Zur Faunistik der Familie Aphodiidae (Coleoptera) der Tschechoslowakei). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 18: 105-107 (in Czech, German abstr.).

KRÁL D. & SOUČEK M. 1987a: Faunistic records from Czechoslovakia - Coleoptera: Scarabaeidae, Melolonthidae. *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 84: 314.

KRÁL D. & SOUČEK M. 1987b: Nové a zajímavé nálezy nadčeledi Scarabaeoidea (Coleoptera) z Československa. (New interesting finds of the superfamily Scarabaeoidea (Coleoptera) from Czechoslovakia). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 23:17-24 (in Czech, English abstr.).

KRÁL D. & VITNER J. 1989: Faunistic records from Czechoslovakia - Coleoptera: Scarabaeidae. *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 86: 76.

KRELL F.-T. 1991: Restituirung und Designation des Hololectotypus von Aphodius (Melinopterus) punctatosulcatus Sturm, 1805. *Spixiana*, 14: 293-300.

LÖBL I. 1960a: Príspevok k poznaniu koleopter Malých Karpát. (Beitrag zur Kenntnis der Koleopteren der Kleinen Karpathen). *Acta Rer. Natur. Mus. Slov. (Bratislava)*, 6: 59-61 (in Slovak, German and Russian abstr.).

LÖBL I. 1960b: Zaujímavé nálezy chrobákov na Slovensku. (Interessante Funde von Käfern in der Slowakei). *Acta Rer. Natur. Mus. Slov. (Bratislava)*, 6: 62-64 (in Slovak, German and Russian abstr.).

LOKAY E. 1869: Seznam brouků českých - Verzeichnis der Käfer Böhmens. *Arch. Naturw. Landesdurchforsch. (Prag), sct. 4*, 1 (1868): 1-77 (in Czech and German).

MENCL L. 1974: Aphodius (Chilothorax) conspurcatus (Linné, 1758) (Coleoptera - Scarabaeidae) - nový druh pro Československo. (Aphodius (Chilothorax) conspurcatus (Linné, 1758) (Coleoptera - Scarabaeidae) - eine für die Tschechoslowakei neue Art). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 10: 70-72 (in Czech, German abstr.).

MENCL L. 1975: Oprava článku Aphodius (Chilothorax) conspurcatus (Linné, 1758) (Coleoptera - Scarabaeidae) - nový druh pro Československo. (Korrektur des Artikels Aphodius (Chilothorax) conspurcatus (Linné, 1758) (Coleoptera - Scarabaeidae) - eine für die Tschechoslowakei neue Art)). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 11: 34 (in Czech and German).

MENCL L. 1981: Faunistic records from Czechoslovakia - Coleoptera: Scarabaeidae. *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 78: 151.

NONVEILLER G. 1965: Monographie der Gattung Miltotrogus (Coleoptera, Melolonthidae). *Entomol. Arb. Mus. G. Frey*, 16: 5-105.

NOVÁK I. 1989: Seznam lokalit a jejich kódů pro síťové mapování entomofauny Československa. *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 25 (1-2): 3-84 (in Czech).

ROGER J. 1856: Verzeichniss der bisher in Oberschlesien aufgefundenen Käferarten. *Ztschr. Entomol. Breslau*, 10 (Coleoptera): 1-132 (sec. rec., in BURAKOWSKI et al. 1971).

ROUBAL J. 1936: *Katalog Coleopter (brouků) Slovenska a Podkarpatské Rusi*. II. Uč. Společ. Šafaříkova, Bratislava, 434 pp (in Czech).

TESAŘ Z. 1957: *Brouci listorozí - Lamellicornia II - Scarabaeidae laparosticti. Fauna ČSR 11*. NČSAV, Praha, 336 pp (in Czech, German and Russian abstr.).

TESAŘ Z. 1972: Doplňky k "Fauně ČSSR - Lamellicornia I a II". (Nachtrag zur "Fauna ČSSR - Lamellicornia I u. II"). *Acta Mus. Sil., ser. A*, 21: 73-87 (in Czech, German abstr.).

TYRNER P. 1969: Dva vzácné nálezy brouků z čeledi chrobákovitých (Scarabaeidae) v severních Čechách. *Živa*, 5: 183 (in Czech).

VYSOKÝ V. 1984: Příspěvek k faunistice brouků severozápadních Čech. (Beitrag zur Faunistik der Käfer Nordwestböhmen). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 16: 83-85 (in Czech, German abstr.)

SUMMARY

The most important results of the first two years of faunistic grid mapping of Czechoslovak Scarabaeoidea (Coleoptera) are presented. Findings of rare species and species with incompletely known distribution (for the whole former Czechoslovakia, Bohemia, Moravia, and Slovakia respectively) are recorded in the part A. Notes on biology of some species are presented and discussed. The supplement to the Check list of Czechoslovak Scarabaeoidea (Král 1989) is given in the part B (see right column of data "současný stav" = present state).

Abbreviations and explanatory notes:

- b. - borealis, c. - centralis, m. - meridionalis, occ. - occidentalis, or. - orientalis;
- the number in round brackets after the locality name is the code of 10 x 10 km square in a reference grid used for faunistic research in Czechoslovakia (partially in Novák 1989);
- latin generic name of animal (i.e. *Bos*) indicates species in which excrements the beetles were collected;
- all the material was examined by the authors;

example of abbreviations of collections ("Seznam sbírek a jejich zkratky"): i.e., SB = Stanislav Bečvář, Suchdol n. Luž. - without further details - means S.B. lgt. and coll.;
in the part B abbreviations used are as follows: B - Bohemia, M - Moravia, S - Slovakia, + - species not recorded more than 30 years (related to 1988), ? - uncertain record, verification necessary, . - material examined by the authors, ext - species extinct in authors' opinion.